

Framhald frá 1. síðu. (1)

1906, sama ár sum lögtingið yvirtók raksturinn, fingi fleiri bygdir telefon: Klaksvík, Leirvík, Fuglafjørður, Gøtu, Seldafjørður, Toftir, Vestbastaður, Kirkjubøur, Skopun, Sørðágur, Miðvágur, Sandavágur og Strendur.

☆

Starvs- og álitismaður hjá telefonverkinum frá yngstu árum, J. Skýlindal, er farin undir at skriva søgu telefonverksins, og í formálinum greiðir hann frá fyrstu barndómsminnum sínum um telefonina:

»Meg minnst ein dag á sumri 1907, eg var tá lítill smádrongur, nøkur av teimum eldru fólkunum í bygðini vóru samankomin niðri á Brúgv. Hetta var eitt stað millum húsin á Eiði. Tey hugdu suður eftir og høvdu mangt skemtandi á munni, um hvussu mikil broyting nú fór at vera á plássinum. Hetta tey stóðu og hugdu eftir var, at menn vóru farnir at seta eitt rað av steyrum norður gjøgnum hagan. Eg og aðrir smápinglar vóru forvitnir, men vit vistu, at nú var ikki leingi til hetta nýggja, ið menn tókust við, fór at koma her norður til okkara. Hetta kom mær kortini alt nærri enn eg væntaði. Pápi, ið annars var smiður, fór at arbeiða við teimum, og telefonin (stöðin) varð sett upp í Jógvanstovu hin 8. juni 1907....«

Hetta ár, 1907, fingi umframt Eiði fleiri aðrar bygdir telefon, tær vóru til samans 17 í tali, so skjótt var atborið at fáa linjur gjørdar um landið.

Løgtingið gjørdi sáttmála við Anton Degn um at leiga burtur av húsum hansara við Tinghúsvæg til telefonstöð fyri 200 kr. um árið, men tá skuldi stjórnin sjálvur gjalda kostnaðin av umbyggingini, ljós og hita. Til at stíla fyri á stöðini og hava raksturinn um hendi skuldi Anton Degn verða løntur við 800 kr. árliga, men av hesum peningi skuldi hann sjálvur lona fastari meðhjálp við 400 kr. og einum hjálparmanni við 250 kr., soleiðis at til avlops til hann sjálfan sum leiðara av stöðini komu at verða 150 kr.

☆

Hesi fyrstu árin hjá telefonverkinum vóru, sum vera man, eyðkend av lönar- og prísálagnum, ið tá ráddi, sum nøkur dómi rámandi lýsa:

30. august 1906 fekk Færo Amts Kommune, ið rak telefonverkið, rokning frá trimum monnum í Gøtu uppá bjarging av telefonpela, ið var rikin til havs, einar 12 km úr landi — og rokningin ljóðaði: 3 kr.

Sama ár ein rokning úr Seldarfirði: 22 mans í arbeiði fyri telefonverkið í 6 tímar á 25 oyru (!) um tíman, 33 kr.

Flutningurin av fólki millum landa kann heldur ikki sigast at hava verið dýrur — eftir nútíðar meti — tí skiparin á s/s »Kong Inge«, sum flutti 37 telefonarbeiðsmenn úr Keypmannahavn til Tórshavn við skipi sínum í 1906 skrivaði út rokning fyri ferðagjaldið, ljóðandi uppá 35 kr. fyri hvønn, tilsams 1.295 kr.

»Smiril«, sum fyrstu árin var privatogn — a/s J. Mortensens Eftf. á Tvøroyri — hjálpti 30. sept. 1909 at leggja telefonkaðal millum Hest og Skopun. Rokningin: 180 kr.

☆

Í 1908 varð samtykt at leggja telefon til bygdirnar, sum ikki nýttast sjókaðal til.

1909 og 1910 vórðu linjur lagdar til 23 bygdir aftrat, so at nú flestu bygdir í landinum høvdu fingið telefon.

Í 1916 varð byrjað at seta upp telegrafstöðir í Tórshavn og á Tvøroyri; tær vórðu tiknar í nýtslu í 1917.

Fimm ár aftaná at Telefonverk Føroya Løgtings varð stovnað — í árinum 1911 — vóru 137 telefonfelagar í øllum Føroyum, og ársgjaldið var tilsams 7.198 kr.

☆

Núverandi telefonhúsin í Havn vórðu reist í 1952 (byggt aftrat í 1968).

1. maí 1953 varð telefonstöðin í Havn automatiserað, í fyrsta umfari við 1500 numrum, og tað var eisini L. M. Ericsson, ið lat tilfarið til automatstöðina. Næstu stöðirnar, ið vórðu automatiseraðar, vóru Runavík og Klaksvík, hetta hendi 1959. Í dag hevur Tórshavn 3000 telefonfelagar, Klaksvík 1000 og Runavík 500. Metingarnar siga, at árið 1985 kemur Havnin at hava 10.000 telefonfelagar.

Talið á telefonfóløgum hevur annars verið vaksandi ár undan ári um alt landið. Í 1948 vóru t. d. 1400 felagar í øllum Føroyum, í dag eru 7000. 23 telefonir eru nú fyri hvørjar 100 íbúgvar, og tað er høgt tal sammett við tættbygd lond sum Vesturtýskland og Belgia, ið als ikki rökka hetta tal fyri hvørjar 100 íbúgvar.

Ríkistelefonin varð stovnað í 1954, fyrst sum radiotelefon við einari linju. Kaðaltelefonin kom í 1962, og samstundis vaks nýtslan av ríkistelefonini munandi. Meðan í 1970 vóru 11 miljónir telefonsamtalurnar innanbyggja og 1,6 mill. uttanbyggja samtalar, vóru ríkistelefonsamtalurnar til Danmarkar sama ár tilsams 52.000 og til útheimin 13.000. Higartil hava verið 5 telefonkaðallinjur til Danmarkar, 2 til London og 2 til Reykjavík. Í nýggja millumlandakaðalinum verða fleiri linjur tiknar í nýtslu, og tá verða sum nevnt 20 linjur millum Føroyar og Danmark.

Telexsamband varð knýtt við útheimin í 1963 og varð gjørt heilautomatiskt í 1969.

FM-stöðirnar til Útvarp Føroya vórðu tiknar í nýtslu í 1970: ein á Húsareyni, ein á Brúnaskarði omanfyri Klaksvík og ein á Hestinum Háa við Beinivørð.

Nýggja telefonstöðin í Klaksvík: arkitektur J. P. Gregoriussen, Tórshavn. Høvuðsentreprisa: Markus Heinesen, Klaksvík

Skrivstovustørv leys á Gjaldstovuni

1. Sökt verður eftir einum ungum skrivstovumanni. Kunnleiki í bókhaldi o. t. l. gevur fyrimum.

2. Sökt verður eftir einum avloysara í umleið 1 ár til bókhaldsdeildina.

Viðkomandi má vera konur í vanligum skrivstovu-arbeiði, og kunnleiki í data arbeiði gevur fyrimum.

Bæði störvini verða lønt eftir sáttmála millum Føroya landsstýri og Starvsmannafelagið.

Hondskrivað umsókn við prógvi og viðmæli verður at senda í seinasta lagi 20. desember 1971 til

FØROYA GJALDSTOVU
Tórshavn

Frá komandi leygardegi tann 11. í hesum kl. 18.00 ringja felagar í Tórshavn og Klaksvík sínámillum við beinleiðis at snara telefonnummarið hjá viðkomandi, so sum tað stendur í telefonfelagabókini.

Um ringjast skal til aðrar bygdir í Norðoyggjum, snara felagar í Tórshavn og Klaksvík 54. Hetta nummar verður eisini at brúka í samband við nummarkall.

Samband við aðrar bygdir enn hesar fáa felagar í Tórshavn og Klaksvík við at snara 01.

Samtalar um 54 og 01 verða skuldskrivaðar á telefonrokningunum eins og millumbygðasamtalar higartil (kortslag 4-1), meðan tær sjálfvaldu samtalar í millum Tórshavn og Klaksvík verða skuldskrivaðar undir »samtalar heilautomatiskar« (kortslag 4-7).

Kostnaðurin fyri sjálfvaldar samtalar verður 10 oyru fyri hvørji 9 sek. gerandislagar frá kl. 8-18, og frá 18-8 og sunnudagar 10 oyru fyri 18 sek.

Telefonverkið

ROKNSKAPARMAÐUR

Til storri virki í Tórshavn verður sökt eftir konum roknskaparmanni við góðari praktiskari útbúgving og helst nakað av teoretiskum kunnleika.

Viðkomandi skal sjálfstøðugt stíla fyri tí dagliga arbeiðinum í roknskapardeildini, herundir bóking, lönar- og voruroknskapi, gerð av roknskapum og figgjarætlanum v. m.

Tað fevnir um eitt framtíðarstarv, sum krevur eitt roynt og sjálfstøðugt arbeiðandi starvsfólk, og er lønin hareftir.

Starvið ynskist sett skjótast gjørligt.

Skrivlig umsókn verður at senda til Paula Ellefsen.

SUNDSTEIN & ELLEFSEN,
statsaut. revisorar
3800 Tórshavn